

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Lukáše Pišvejce, soudkyně JUDr. Veroniky Burianové a soudce Mgr. Aleše Smetanky ve věci

žalobce: **R. S.**, narozený dne X,
bytem S. P.,
zastoupený Mgr. Šimonem Baliharem, advokátem,
sídlem Žižkova 52, 301 00 Plzeň,

proti
žalovanému: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Plzeňského kraje,**
sídlem Nádražní 2437/2, 301 00 Plzeň,

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu spočívajícím v provedení identifikačních úkonů

takto:

- I. Řízení v části, ve které se žalobce domáhal uložení povinnosti žalovanému obnovit stav před zásahem, tedy povinnosti vymazat veškeré údaje, materiály a záznamy, které byly pořízeny v rámci provedení identifikačních údajů, se zastavuje.
- II. Zásah žalovaného spočívající v tom, že u žalobce byly dne 19. 12. 2017 provedeny identifikační úkony podle § 65 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, byl nezákonný.
- III. Žalovaný je povinen nahradit žalobci náklady řízení ve výši 18 456 Kč k rukám zástupce žalobce Mgr. Šimona Balihara, advokáta, do jednoho měsíce od právní moci

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I.

Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou ze dne 20. 12. 2017, doručenou dne 22. 12. 2017 Krajskému soudu v Plzni (dále též jen „soud“), domáhal určení, že (i) *provedení identifikačních úkonů ze strany žalovaného ve vztahu k žalobci se pro nedůvodnost a nepřiměřenost určuje jako nezákonné*, a (ii) *žalovaný je povinen obnovit stav před zásahem, tedy je povinen vymazat veškeré údaje, materiály a záznamy, které byly pořízeny v rámci provedení identifikačních údajů*.
2. Předmětné identifikační úkony u žalobce provedly podle § 65 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o policii“) policisté Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje v souvislosti s trestním řízením zahájeným proti němu na základě usnesení Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje ze dne 23. 2. 2017, č. j. KRPP-179460-130/TČ-2015-030080, pro podezření ze spáchání zločinu poškození finančních zájmů Evropské unie dle § 260 odst. 1 a odst. 4 písm. c) zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní zákoník“) v jednočinném souběhu se zločinem dotačního podvodu dle § 212 odst. 1 a odst. 5 písm. c) trestního zákoníku.
3. Senát 30. zdejšího soudu usnesením ze dne 21. 3. 2018, č. j. 30 A 225/2017 – 57, postoupil věc podle § 7 odst. 5 (nyní odst. 6) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), Městskému soudu v Praze, jakožto soudu místně příslušnému. Ten po provedení nezbytných úkonů v řízení usnesením ze dne 23. 11. 2018, č. j. 14 A 96/2018 – 77, řízení přerušil, neboť zjistil, že v jiné věci předložil správní soud Ústavnímu soudu návrh na zrušení části § 65 odst. 1 zákona o policii a celého § 65 odst. 5 téhož zákona pro jejich rozpor s ústavním pořádkem, přičemž výsledek tohoto řízení před Ústavním soudem mohl mít vliv na rozhodování soudu v předmětné věci. Usnesením ze dne 7. 4. 2022, č. j. 14 A 96/2018 – 80, městský soud následně rozhodl o pokračování v řízení poté, co Ústavní soud nálezem ze dne 22. 3. 2022, sp. zn. Pl. ÚS 7/18, návrh na zrušení části § 65 odst. 1 zákona o policii zamítl a návrh na zrušení § 65 odst. 5 téhož zákona odmítl. Poté Městský soud v Praze dne 27. 4. 2022 postoupil spis k rozhodnutí o příslušnosti Nejvyššímu správnímu soudu, neboť s postoupením věci Krajským soudem v Plzni nesouhlasil. Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 17. 5. 2022, č. j. Nad 71/2022 – 88 rozhodl tak, že k projednání a rozhodnutí předmětné věci je příslušný Krajský soud v Plzni.
4. Dne 26. 5. 2022 byl předmětný spis vrácen zdejšímu soudu s tím, že v souladu s rozvrhem práce byla předmětná věc přidělena k vyřízení senátu 57. zdejšího soudu.

II.

Žaloba

5. Žalobce nejprve uvedl, že v souvislosti se shora uvedeným trestním řízením zahájeným proti žalobci dne 23. 2. 2017 byl žalovaným předvolán mj. k provedení identifikačních úkonů dle ustanovení § 65 zákona o policii, a to na den 23. 5. 2017. Na základě tohoto měly být policejním orgánem provedeny identifikační úkony, a to popis, pořízení kriminalistických fotografií, snímání daktyloskopických otisků, odběr biologického

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

materiálu a jiný odběr biologického materiálu. Již na místě žalobce, v přítomnosti svého obhájce, do protokolu prohlásil, že se provedení identifikačních úkonů dobrovolně nepodrobí, a to s ohledem na povahu trestné činnosti, jež je mu kladena za vinu, z důvodu zjevné nepřiměřenosti a nedůvodnosti tohoto úkonu. V souvislosti s tím byl žalobce k provedení identifikačních úkonů předveden, tedy byl překonán policií odpor, a to i když formálně (demonstrativně) kladený.

6. Žalobce poukázal na to, že podle usnesení ze dne 23. 2. 2017, kterým bylo zahájeno trestní stíhání jeho osoby, mu bylo kladeno za vinu spáchání trestných činů týkajících se především hospodářské kriminality a finančních podvodů, nikoli však násilných či majetkových trestných činů, u kterých se provedení těchto identifikačních úkonů vyžaduje pro povahu samotných trestných činů spáchaných formou provedenou fyzickou činností, resp. fyzického násilí. Identifikační úkony ze strany policejního orgánu by tak zřejmě byly provedeny v naprosté nepřiměřenosti s ohledem na povahu trestné činnosti, jež je mu kladena za vinu. Policista a zaměstnanec policie jsou povinni postupovat tak, aby případný zásah do práv a svobod osob, vůči nimž směřuje úkon, nebo osob neúčastněných nepřekročil míru nezbytnou k dosažení účelu sledovaného úkonem.
7. S odkazem na nález Ústavního soudu ze dne 14. 3. 2017, sp. zn. ÚS 3173/16, žalobce podal dne 23. 5. 2017 žádost o přezkoumání postupu policejního orgánu k rukám Krajského státního zástupce v Plzni. Krajské státní zastupitelství v Plzni se s žádostí žalobce vůbec nevypořádalo a postoupilo dále žádost příslušnému policejnímu orgánu k dalším opatřením. Žalobce s tímto postupem nesouhlasil a podal dne 30. 5. 2017 žádost o přezkoumání postupu Krajského státního zástupce k rukám Vrchního státního zástupce v Praze. Dne 26. 6. 2017 bylo žalobci doručeno vyrozumění o výkonu dohledu nad postupem státního zástupce ze dne 19. 6. 2017, č. j. 1 VZT 350/2017-30, o tom, že podnět žalobce byl nedůvodný, neboť dohledovému orgánu nepřísluší posuzovat zákonnost či důvodnost vlastního policejního orgánu při realizaci zajištění identifikačních údajů. Dne 4. 7. 2017 bylo žalobci doručeno vyrozumění o stížnosti na postup policejního orgánu s tím, že policejní orgán vyhodnotil stížnost žalobce jako nedůvodnou, kdy konstatoval, že provedeným šetřením nebylo zjištěno, že by došlo ze strany policejního orgánu k porušení zákona či služebních předpisů.
8. Výše uvedené orgány odmítly stížnosti také z důvodu, že se nejedná o úkony v rámci trestní řízení, nýbrž o úkony Policie ČR v řízení správním, proto se žalobce v této věci obrátil na správní soud a podal dne 7. 8. 2017 žalobu na vyslovení zákazu, kdy se domáhal toho, aby Krajský soud v Plzni zakázal provedení identifikačních úkonů pro nedůvodnost a nepřiměřenost. Krajský soud v Plzni vydal dne 15. 8. 2017 usnesení, které bylo doručeno obhájci žalobce dne 4. 9. 2017. Krajský soud žalobu odmítl ve smyslu ustanovení § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s., když argumentoval tím, že není pravomocný k rozhodování o poskytnutí ochrany před nezákonným zásahem *pro futuro*. Žalobce se i nadále odmítal dobrovolně podrobit provedení identifikačních úkonů, neboť byl toho názoru, že postup policie je v rozporu s jeho lidskými právy a v rozporu s požadavkem proporcionality pro postup orgánů veřejné moci vůči adresátům norem a aktů veřejné moci. Nakonec byly identifikační úkony provedeny i přes veškeré snahy odporu žalobce, a to dne 19. 12. 2017.
9. Žalobce poté odkázal na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“), a to na případ S. a Marper proti Spojenému království, který podle názoru

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

žalobce lze aplikovat i na prostředí české právní úpravy, jelikož je velmi podobná. Soudní dvůr mj. konstatoval, že ochrana poskytovaná článkem 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv (dále jen „Úmluva“) by byla nepřijatelně oslabena, kdyby bylo použití moderních vědeckých technik v trestněprávním systému umožněno za každou cenu a bez pečlivého vyvážení potenciálních výhod rozsáhlého použití těchto technik proti důležitým zájmům soukromého života.

10. Žalobce měl za zřejmé, že postup žalovaného byl vůči žalobci v tomto konkrétním případě v rozporu s článkem 8 Úmluvy a potažmo i s ústavním pořádkem České republiky, a to především z toho důvodu, že toto ustanovení nelze vykládat obecně a jako neomezenou možnost Policie ČR provádět identifikační úkony vůči jakémukoli obviněnému z úmyslného trestného činu bez ohledu na povahu a závažnost trestného činu. Policie ČR by měla hodnotit nezbytnost a účelnost takového provedení úkonu každého jednotlivého případu a přistoupit k němu jen v případech, kdy lze očekávat využitelnost odebraných vzorků v praxi, a to především v případech násilných trestných činů a ne, jako je tomu v tomto případě, u trestných činů týkajících se hospodářské kriminality.
11. Žalobce uzavřel, že provedení identifikačních údajů bylo vzhledem k povaze trestného činu nedůvodné a nepřiměřené a zároveň také v rozporu s článkem 8 Úmluvy, s ústavním pořádkem České republiky a ustálenou judikaturou ESLP.

III.

Vyjádření žalovaného k žalobě

12. Žalovaný ve svém vyjádření ze dne 8. 2. 2018 (doručeném soudu dne 9. 2. 2018) navrhl zamítnutí žaloby jako nedůvodné.
13. Žalovaný v prvé řadě namítl, že není ve věci pasivně legitimován. Projednávaná žaloba na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu při provádění identifikačních úkonů postupem podle § 65 zákona o policii se týká posouzení zákonnosti takového zásahu, resp. postupu. Projednávaná právní věc se zcela jistě týká zpracování osobních a citlivých údajů ze strany Policie ČR, a to jak z pohledu samotného získání těchto, tak z pohledu jejich následného uchovávání. Správcem získaných a zpracovávaných osobních údajů, jenž nese odpovědnost za komplexní řízení a stanovení režimu zpracování osobních údajů, je z pohledu zákona vždy a pouze Policie ČR jako celek. V případě tzv. zásahové žaloby podle § 82 a násl. s. ř. s. by bylo naprosto legitimní označit v souladu s § 83 s. ř. s. jako žalovanou stranu právě Ministerstvo vnitra, tedy nadřízený správní orgán Policie ČR. Žalovaný byl přesvědčen, že není ve věci pasivně legitimován, proto navrhl, aby žaloba byla z tohoto důvodu zamítnuta.
14. K meritu věci žalovaný uvedl, že postup policejního orgánu vůči žalobci nelze v žádném případě považovat za nezákonný. Žalovaný nejprve citoval § 65 odst. 1 písm. a) zákona o policii, k čemuž uvedl, že v tomto případě není postupováno podle § 114 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád (dále jen „trestní řád“) pro potřeby vyšetřování konkrétního trestního činu, ale využívá se institut tzv. budoucí identifikace, jehož aplikace nemá vztah pouze ke konkrétnímu trestnímu řízení, ale obecně k plnění úkolů Policie ČR za účelem případné budoucí identifikace. Postup dle § 65 zákona o policii při provádění identifikačních úkonů tedy neslouží ke zjištění totožnosti osoby pachatele v konkrétním okamžiku, ale mají umožnit případnou identifikaci osoby v budoucnu. Tento postup je přitom v souladu s kriminologickými výzkumy a je činěn především z důvodů

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

kriminalistických, když je zřejmé, že takto získané údaje napomáhají odhalování trestné činnosti a zároveň působí preventivně proti recidivě. Takto získané osobní údaje se nevztahují pouze k trestnému činu, z jehož spáchání je konkrétní osoba obviněna, ale vztahuje se na osobu jako celek. Závěr žalobce, že identifikační úkony byly ze strany policejního orgánu provedeny v naprosté nepřiměřenosti s ohledem na povahu trestné činnosti, jež je mu kladena za vinu, je tedy zjevným nepochopením smyslu institutu budoucí identifikace. Ustanovení § 65 odst. 5 zákona o policii pak stanoví, že osobní údaje získané podle odstavce prvního pro účely budoucí identifikace budou zlikvidovány, jakmile jejich zpracování není nezbytné pro plnění úkolů Policie ČR (dle § 2 zákona o policii je úkolem Policie ČR chránit bezpečnost osob, majetku a veřejná pořádek, předcházet trestné činnosti atd.).

15. V § 65 zákona o policii je stanovena jednoznačná podmínka – obvinění ze spáchání úmyslného trestného činu – při jejímž splnění je možno přistoupit k provedení identifikačních úkonů, tato podmínka byla v případě žalobce nepochybně splněna a žalovaný tak postupoval při provádění identifikačních úkonů zcela v souladu se zákonem. Rozhodujícím kritériem pro posouzení oprávněnosti zpracovávání osobních údajů pro účely budoucí identifikace je v souladu se zákonem o policii daná nezbytnost pro účely předcházení, vyhledávání nebo odhalování trestné činnosti anebo stíhání trestných činů nebo zajišťování bezpečnosti České republiky, veřejného pořádku nebo vnitřní bezpečnosti. Nezbytnost odběru zejména genetického materiálu a jeho uchování ve smyslu nutnosti a opodstatněnosti je dána jednoznačně tehdy, pokud je pro zjištění spojitosti mezi konkrétní osobou a jednotlivým trestným činem nebo pro identifikaci budoucího pachatele zpracovávání osobních údajů nezbytné. Nezbytnost uchování těchto je tedy dána tehdy, pokud jsou nepostradatelné ve smyslu nemožnosti nebo snížení pravděpodobnosti splnění úkolu žalovaného, např. zjištěním či usvědčením pachatele konkrétního trestného činu, a to i do budoucna. Potřebu využití předmětných osobních údajů do budoucna je nutné vykládat ve smyslu bezprostřednosti a naléhavosti, a to s ohledem na skutečnost, že z analýz kriminální minulosti pachatelů úmyslných trestných činů vyplývá, že prvotní úmysl spáchat trestný čin je tou rozhodující skutečností v historii páchaní trestné činnosti pachatelů. Vyjádřené se pak zcela jistě aplikuje na situaci, kdy je zahájeno trestní stíhání. S ohledem na postavení osoby obviněné a plnění zákonných úkolů žalovaného je nepochybně dán opodstatněný důležitý zájem na identifikaci takových osob. Ustanovením § 65 odst. 1 písm. a) zákona o policii proto zákonodárce založil zákonné oprávnění žalovaného ke zpracování předmětných osobních údajů i u osob obviněných ze spáchání úmyslné trestné činnosti. Předmětné ustanovení vytváří předpoklad pro budoucí identifikaci jako preventivní opatření, přičemž zpracováváné osobní údaje pro účely budoucí identifikace slouží jak k odhalování, tak k usvědčování pachatelů trestných činů. Získání předmětných osobních údajů proto nelze odkládat až do chvíle, kdy bude jednoznačně rozhodnuto, zda dotčená osoba spáchala trestný čin. Žalovaný tedy za účelem odhalování trestné činnosti provádí s osobami obviněnými ze spáchání úmyslného trestného činu nebo osobami, kterým bylo sděleno podezření pro spáchání úmyslného trestného činu identifikační úkony, a to bezprostředně po sdělení obvinění nebo podezření. V případech, kdy toto není možné, je ze strany žalovaného k provedení identifikačních úkonů přistupováno neprodleně poté, a to v nejkratší možné době tak, aby nedošlo k ohrožení zajištění bezpečnosti a veřejného pořádku.
16. Na podporu svých tvrzení žalovaný odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

zn. 4 As 168/2013, ze dne 30. 4. 2014, potvrzující rozsudek Městského soudu v Praze sp. zn. 10 A 30/2010, ze dne 10. 9. 2013, týkající se posouzení oprávněnosti uchovávání profilu DNA u pachatele úmyslné trestné činnosti hospodářského charakteru. Dále odkázal na

rozsudek Městského soudu v Praze sp. zn. 9 A 92/2012, ze dne 2. 12. 2015, v rámci kterého byla posuzována oprávněnost zpracování osobních údajů pro účely budoucí identifikace u pachatele úmyslné trestné činnosti. Obdobný případ byl v obdobných souvislostech rovněž řešen rozsudkem Městského soudu v Praze sp. zn. 11 A 50/2015, ze dne 8. 9. 2016.

17. Dále žalovaný k úvaze žalobce, že nemůže dojít k naplnění účelu provádění identifikačních úkonů v případě hospodářské trestné činnosti, sdělil, že i u hospodářské trestné činnosti má využití osobních údajů získaných za účelem budoucí identifikace zásadní význam při usvědčování pachatelů. U těchto trestných činů bývají zajišťovány stopy, které lze využít pro porovnání s profilem DNA nebo daktyloskopickými otisky osob vedených v databázích žalovaného, přičemž tyto databáze jsou naplňovány zejména při aplikaci oprávnění založeného v § 65 odst. 1 zákona o policii. Využití osobních údajů získaných pro účely budoucí identifikace nelze tedy ani v oblasti hospodářské trestné činnosti v žádném případě vyloučit.
18. Žalovaný vyjádřil přesvědčení, že nebyl porušen ani princip přiměřenosti. V případech, kdy zákonodárce sám konkrétně stanovil podmínky určitého typu zásahu do práv, stanovil již tímto přímo míru přiměřenosti, kterou považuje za akceptovatelnou, jako je tomu právě při postupu dle § 65 zákona o policii. Naplněním principu přiměřenosti v rámci postupu dle § 65 zákona o policii je tedy zohlednění postavení osoby a subjektivní stránky trestné činnosti, přičemž tyto podmínky byly při provádění identifikačních úkonů vůči žalobci dodrženy.
19. Poté žalovaný odkázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu sp. zn. 4 As 168/2013 ze dne 30. 4. 2014 a na sdělení Ústavního soudu ze dne 30. 11. 2010, sp. zn. Pl. ÚS-st 30/2010. Přestože úkony představují zásah do práva osoby na soukromý život, jsou obecně ospravedlněny podle čl. 8 odst. 2 Úmluvy jako nezbytné pro předcházení zločinnosti. K argumentaci žalobce rozhodnutím ESLP v případě S. a Marper proti Spojenému království č. 30562/04 a 30566/04 žalovaný namítal, že právní úprava obsažená v zákoně o policii vyhovuje požadavkům vysloveným ze strany ESLP v předmětném rozhodnutí. Podle ustálené judikatury ESLP právo nevypovídat a právo nepřispívat k obvinění proti sobě samému patří nepochybně k obecně uznávaným principům. Ani tato práva však nejsou absolutní a je možno je omezit určitým stupněm nátlaku. Od obviněného tedy lze legitimně požadovat, aby strpěl např. odnětí písemnosti či odebrání vzorků, nelze jej však nutit k aktivnímu přispění při opatřování důkazů, např. k sepsání písemnosti za účelem opatření vzorků písma apod. Při provádění identifikačních úkonů není vyžadována aktivní součinnost obviněného, ale pouze strpění provedení úkonů.
20. Žalovaný své vyjádření uzavřel tím, že podle jeho přesvědčení postup policejního orgánu při provedení identifikačních úkonů ve vztahu k žalobci rozhodně nebyl nedůvodný ani nepřiměřený a nebyl ani v rozporu s čl. 8 Úmluvy. Žalovaný proto navrhl, aby žaloba byla v celém rozsahu zamítnuta.

IV.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

Další písemná vyjádření účastníků řízení

21. Podáním ze dne 6. 6. 2022 (doručeným soudu téhož dne) žalobce nejprve uvedl, že předmětné identifikační úkony byly provedeny v rámci trestního stíhání žalobce zahájeného usnesením žalovaného ze dne 23. 2. 2017. Ovšem toto trestní stíhání žalobce skončilo rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 25. 5. 2020, č. j. 6 To 4/2020-2440, kterým byl žalobce zcela zproštěn obžaloby podle § 226 písm. a) trestního řádu, tedy že nebylo prokázáno, že se stal skutek, pro nějž byl žalobce stíhán. Z uvedeného rozsudku, který nabyl právní moci dne 25. 5. 2020, podle žalobce vyplývá nezákonnost zahájení trestního stíhání, včetně veškerých úkonů učiněných v jeho souvislosti.
22. Dále žalobce poukázal na to, že výzvou ze dne 10. 5. 2022 adresovanou Policejnímu prezidiu ČR požádal o likvidaci veškerých svých osobních údajů, které byly ve vztahu k jeho osobě policií získány, a dále že sdělením Policejního prezidia ČR ze dne 25. 5. 2022 byl žalobce informován, že Policie ČR nadále nezpracovává žádné osobní údaje žalobce získané v souvislosti s jeho trestním stíháním a že došlo k výmazu jeho osobních údajů. Tím bylo podle žalobce po podání žaloby dosaženo obnovení stavu před zásahem, a tudíž žalobce pro chování žalovaného po podání žaloby vzal žalobu částečně zpět, a to v rozsahu žalobního petitu II. žaloby.
23. Ve vztahu ke zbývajícím částem své žaloby žalobce poukázal na to, že zahájení trestního stíhání jeho osoby bylo podmínkou, v jejíž návaznosti žalovaný přistoupil k provedení identifikačních úkonů, když ostatní podmínky dle § 65 odst. 1 písm. b), c) a d) zákona o policii nepřicházely v úvahu, a dále že nezákonnost zahájení trestního stíhání žalobce deklarovaná předmětným odvolacím rozsudkem nutně implikuje nezákonnost provedení identifikačních úkonů jako takových. Podle názoru žalobce, nebylo-li by nezákonného trestního stíhání jeho osoby, nebylo by ani provedení identifikačních úkonů žalovaným. Proto žalobce setrval na svém návrhu, aby soud žalobě v dané části vyhověl, tedy určil nezákonnost provedení identifikačních úkonů dle žalobního petitu I. a přiznal žalobci právo na náhradu nákladů řízení.
24. Dne 9. 6. 2022 bylo soudu doručeno vyjádření žalovaného z téhož dne, v němž žalovaný zrekapituloval své předchozí vyjádření a doplnil body své argumentace. Žalovaný zůstal i nadále přesvědčen, že postup policejního orgánu vůči žalobci, jakožto osobě v daný okamžik obviněné ze spáchání úmyslného trestného činu, při odebrání identifikačních úkonů nelze v žádném případě považovat za nezákonný.
25. S odkazem na § 65 odst. 1 písm. a) zákona o policii žalovaný zopakoval svou argumentaci obsaženou ve vyjádření k žalobě, tedy že v tomto případě nebylo postupováno podle § 114 trestního řádu pro potřeby vyšetřování konkrétního trestného činu, ale byl využit institut tzv. budoucí identifikace, a dále že tento postup je činěn především z důvodů kriminalistických. Takto získané osobní údaje se nevztahují pouze k trestnému činu, z jehož spáchání je konkrétní osoba obviněna, ale vztahuje se na osobu jako celek.
26. Podle žalovaného byla v případě žalobce nepochybně splněna zákonná podmínka, tj. došlo k obvinění žalobce ze spáchání úmyslného trestného činu, tudíž žalovaný postupoval při provádění identifikačních úkonů zcela v souladu se zákonem. To, že trestní stíhání následně neskončilo pravomocným odsouzením žalobce, nemůže mít na zákonnost odebrání identifikačních úkonů zpětně vliv. Zákonnost postupu při odebrání identifikačních úkonů je nutno posuzovat k okamžiku odebrání, nikoli s ohledem na další vývoj trestního stíhání žalobce. Žalovaný v dané souvislosti odkázal na rozhodnutí

Ústavního soudu ze dne 22. 3. 2022 ve věci sp. zn. Pl. ÚS 7/18. Žalovaný poté konstatoval, že ve vztahu k žalobci byly již veškeré získané osobní údaje zlikvidovány, když o jejich zlikvidování byl žalobce informován.

27. Žalovaný poté vyjádřil své přesvědčení, že v případě žalobce nebyl porušen ani princip přiměřenosti. V případech, kdy zákonodárce sám konkrétně stanovil podmínky určitého typu zásahu do práv, stanovil již tímto přímo míru přiměřenosti, kterou považuje za akceptovatelnou, jako je tomu právě při postupu dle § 65 zákona o policii. Naplněním principu přiměřenosti v rámci postupu dle § 65 zákona o policii je tedy zohlednění postavení osoby a subjektivní stránky trestné činnosti, přičemž tyto podmínky byly při provádění identifikačních úkonů vůči žalobci dodrženy. Žalovaný závěrem zdůraznil, že postup policejního orgánu při provedení identifikačních úkonů ve vztahu k žalobci, jakožto osobě obviněné ze spáchání úmyslného trestného činu, rozhodně byl důvodný a přiměřený. Žalovaný proto setrval na svém návrhu na zamítnutí žaloby.

V.

Průběh řízení a soudní jednání

28. Ačkoli účastníci souhlasili s rozhodnutím o věci samé bez jednání, soud zejména z důvodu potřeby provést dokazování listinami, které nebyly součástí správního spisu, konal jednání nejprve dne 6. 9. 2022 a poté dne 13. 9. 2022.
29. Žalobce při jednání k výzvě soudu upřesnil svůj žalobní návrh v té části, ve které jej nevzal zpět (tj. část žalobního petitu pod bodem I. žaloby týkající se určení nezákonnosti identifikačních úkonů provedených žalovaným ve vztahu k žalobci), tak, že se domáhá určení nezákonnosti identifikačních úkonů provedených vůči jeho osobě ze strany žalovaného dne 19. 12. 2017, nikoli též dne 23. 5. 2017. Pokud jde o procesní stanoviska stran, účastníci při jednání setrvali na své dosavadní právní argumentaci.
30. Soud při jednání provedl následující důkazy: (i) usnesení Policie ČR, Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje, Služby kriminální policie a vyšetřování, odboru hospodářské kriminality ze dne 23. 2. 2017, č. j. KRPP-179460-130/TČ-2015-030080, o zahájení trestního stíhání žalobce a dalších osob, (ii) výpis z evidence rejstříku trestů žalobce ze dne 17. 8. 2022, (iii) rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 22. 11. 2019, č. j. 4 T 16/2017-2276, a (iv) rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 25. 5. 2020, č. j. 6 To 4/2020-2440. Soud měl na základě obsahu správního spisu a rovněž nesporných skutečností, a to ve spojení s důkazy, které v řízení provedl, dostatečně zjištěn skutkový stav věci, tudíž další dokazování již nebylo pro posouzení věci potřebné. Navíc žalobce při jednání konaném dne 13. 9. 2022, a to poté, co soud vymezil sporné a nesporné skutečnosti, již na provedení ostatních důkazů navržených v jeho písemných podáních netrval. Žalovaný žádné důkazní návrhy v průběhu soudního řízení neučinil.

VI.

Posouzení věci soudem

31. Soud ve svém posouzení vyšel zejména z následující relevantní právní úpravy.
32. Podle § 82 s. ř. s. platí: „Každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen „zásah“) správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.“

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

33. Podle § 83 s. ř. s. platí: „Žalovaným je správní orgán, který podle žalobního tvrzení provedl zásah; jde-li o zásah ozbrojených sil, veřejného ozbrojeného sboru, ozbrojeného bezpečnostního sboru nebo jiného obdobného sboru, který není správním orgánem, anebo příslušníka takového sboru, je žalovaným správní orgán, který takový sbor řídí nebo jemuž je takový sbor podřízen, a u obecní policie obec.“
34. Podle § 85 s. ř. s. platí: „Žaloba je nepřijatelná, lze-li se ochrany nebo nápravy domáhat jinými právními prostředky; to neplatí v případě, domáhá-li se žalobce pouze určení, že zásah byl nezákonný.“
35. Podle § 87 odst. 1 s. ř. s. platí: „Soud rozhoduje na základě skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí; rozhoduje-li soud pouze o určení toho, zda zásah byl nezákonný, vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době zásahu.“
36. Podle § 65 odst. 1 písm. a) zákona o policii může policie při plnění svých úkolů pro účely budoucí identifikace u osoby obviněné ze spáchání úmyslného trestného činu nebo osoby, které bylo sděleno podezření pro spáchání takového trestného činu, snímat daktyloskopické otisky, zjišťovat tělesné znaky, provádět měření těla, pořizovat obrazové, zvukové a obdobné záznamy a odebírat biologické vzorky umožňující získání informací o genetickém vybavení. Podle odst. 2 nelze-li úkon podle odstavce 1 pro odpor osoby provést, je policista po předchozí marné výzvě oprávněn tento odpor překonat. Způsob překonání odporu musí být přiměřený intenzitě odporu. Překonat odpor osoby nelze, jde-li o odběr krve nebo jiný obdobný úkon spojený se zásahem do tělesné integrity. Podle odst. 3 nelze-li úkon podle odstavce 1 provést na místě, je policista oprávněn osobu předvést k jeho provedení. Po provedení úkonu policista osobu propustí. Podle odst. 4 o provedených úkonech sepíše policista úřední záznam. A konečně podle odst. 5 policie osobní údaje získané podle odstavce 1 vymaže, jakmile jejich zpracovávání není nezbytné pro účely předcházení, vyhledávání nebo odhalování trestné činnosti anebo stíhání trestných činů nebo zajišťování bezpečnosti České republiky, veřejného pořádku nebo vnitřní bezpečnosti.
37. Soud se nejprve zabýval posouzením podmínek řízení, neboť k meritornímu posouzení daného případu lze přistoupit pouze tehdy, jsou-li splněny podmínky řízení.
38. V projednávané věci se žalobce domáhal určení (po částečném zpětvzetí žaloby a po upřesnění žalobního návrhu), že zásah žalovaného spočívající v tom, že u žalobce byly dne 19. 12. 2017 provedeny identifikační úkony dle § 65 zákona o policii, byl nezákonný, tudíž se zcela nepochybně jedná o ryze deklaratorní zásahovou žalobu. Uvedené znamená, že soud ve svém rozhodnutí o žalobě vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době zásahu, a dále že podmínkou přípustnosti žaloby nebylo marné vyčerpání jiných právních prostředků určených k ochraně nebo nápravě.
39. Soud konstatuje, že žalobce byl aktivně legitimován k podání žaloby, neboť v žalobě tvrdil, že postup správního orgánu, v němž spatřuje nezákonný zásah (tj. provedení identifikačních úkonů postupem dle § 65 zákona o policii), byl zaměřen přímo proti němu.
40. Pasivní legitimace žalovaného byla dána tím, že dle žalobního tvrzení je nezákonným zásahem provedení identifikačních úkonů dle § 65 zákona o policii, přičemž tento úkon provedli policisté příslušného útvaru krajského ředitelství policie (odboru hospodářské kriminality Služby kriminální policie a vyšetřování Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje, se sídlem Nádražní 2, Plzeň). Nutno doplnit, že v tomto případě se ještě nejednalo o uchovávání, resp. zpracování osobních údajů, neboť provedením

příslušných identifikačních úkonů tyto osobní údaje teprve vznikají, a rovněž nešlo o případ, kdy by Policie ČR vystupovala nikoli přímo jako správní orgán, ale výlučně jako ozbrojený bezpečnostní sbor. Soud v podrobnostech odkazuje na již shora zmíněné usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 5. 2022, č. j. Nad 71/2022 – 88, jímž byla v projednávané věci určena místní příslušnost Krajského soudu v Plzni, a to v návaznosti na vyjasnění osoby žalovaného.

41. Soud dále konstatuje, že žaloba byla podána včas, neboť k tvrzenému zásahu došlo dne 19. 12. 2017 a žalobce svou žalobu u soudu podal již dne 22. 12. 2017, tj. při zachování subjektivní i objektivní lhůty ve smyslu § 84 odst. 1 s. ř. s.
42. Vzhledem ke splnění podmínek řízení a dále k tomu, že žaloba obsahuje všechny požadované formální náležitosti, mohl soud přistoupit k věcnému přezkoumání žaloby. Po přezkoumání zjištěného skutkového a právního stavu věci soud dospěl k závěru, že žaloba je **důvodná**.
43. V projednávané věci měl soud na základě tvrzení účastníků řízení za nesporné následující skutečnosti, které považoval za relevantní pro posouzení věci: (i) usnesením Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje ze dne 23. 2. 2017, č. j. KRPP-179460-130/TČ-2015-030080, bylo se žalobcem a dalšími osobami zahájeno trestní stíhání pro podezření ze spáchání zločinu poškození finančních zájmů Evropské unie dle § 260 odst. 1 a odst. 4 písm. c) trestního zákoníku v jednočinném souběhu se zločinem dotačního podvodu dle § 212 odst. 1 a odst. 5 písm. c) trestního zákoníku (dále jen „*předmětné trestní stíhání*“); (ii) v souvislosti s předmětným trestním stíháním byly dne 19. 12. 2017 u žalobce, i přes jeho nesouhlas, provedeny příslušným policistou (služebně podřízeným žalovanému) identifikační úkony dle § 65 zákona o policii; (iii) předmětné trestní stíhání žalobce skončilo rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 25. 5. 2020, č. j. 6 To 4/2020-2440 (dále jen „*trestní rozsudek VS v Praze*“), kterým byl žalobce zcela zproštěn obžaloby dle § 226 písm. a) trestního řádu, tedy z důvodu, že nebylo prokázáno, že se stal skutek, pro nějž byl žalobce trestně stíhán; a (iv) žalovaný nadále již žádné osobní údaje žalobce získané v souvislosti s předmětným trestním stíháním neeviduje, když veškeré takto získané osobní údaje žalobce byly vymazány.
44. Naproti tomu mezi účastníky řízení bylo sporu o tom, zda předmětné provedení identifikačních úkonů postupem dle § 65 zákona o policii ze dne 19. 12. 2017 bylo či nebylo odůvodněné a přiměřené, a tudíž zákonné.
45. Soud ze správního spisu zjistil, že žalobce byl dne 11. 12. 2017 předvolán na den 19. 12. 2017 na pracoviště Služby kriminální policie a vyšetřování, odbor hospodářské kriminality, Nádražní 2, Plzeň, a to v souvislosti s předmětným trestním stíháním jeho osoby a za účelem provedení identifikačních úkonů dle § 65 zákona o policii. Dne 19. 12. 2017 se žalobce na stanovené místo dostavil, byl opětovně poučen, že je třeba provést identifikační úkony, jelikož se jedná o obviněného ze spáchání úmyslného trestného činu a Policie ČR může při plnění svých úkolů pro účely budoucí identifikace provést tyto úkony. Žalobce k tomu uvedl, že se provedení identifikačních úkonů dobrovolně podrobí, avšak vnitřně s tímto úkonem nesouhlasí, neboť tyto úkonu považuje vzhledem k povaze trestných činů, ze kterých je obviněn, za nepřiměřené. Následně byly identifikační úkony provedeny specialistou nrap. S., a to za účasti obhájce JUDr. V. (viz *žádost o provedení identifikačních úkonů ze dne 11. 12. 2017*, vč. str. 2 potvrzující provedení identifikačních úkonů podepsaná dne 19. 12. 2017 nrap. S., a dále *úřední záznam ze dne 18. 1. 2018* zpracovaný kpt. Mgr. J. U.). Ze správního spisu rovněž

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

vyplynulo, že žalobce byl za účelem identifikačních úkonů v rámci předmětného trestního stíhání poprvé předvolán již na 23. 5. 2017, když již tehdy žalobce kladl formální odpor a odmítal se podrobit identifikačním úkonům z důvodu, že je považoval za nepřiměřené. Žalobce se v dané souvislosti rovněž obrátil na příslušné státní zastupitelství se žádostí o přezkum postupu policejního orgánu dle § 157a trestního řádu (a posléze i postupu dozorujícího státního zástupce), ovšem neuspěl, když mu bylo opakovaně sděleno, že v daném případě nejde o postup dle § 114 trestního řádu, neboť nařízené identifikační úkony nepodléhají přezkumu postupu policistů dle § 157a odst. 1 trestního řádu.

46. Soud nejprve v obecné rovině poukazuje na to, že podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu (srov. např. rozsudky ze dne 31. 8. 2017, č. j. 4 As 117/2017 – 46 a ze dne 11. 7. 2019, č. j. 9 As 138/2019 – 35) *je ochrana podle § 82 s. ř. s. důvodná tehdy, pokud jsou kumulativně splněny všechny podmínky stanovené v tomto ustanovení. Žalobce musí být přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasazeno (5. podmínka).*
47. K samotnému pojmu „zásah“ se Nejvyšší správní soud vyjádřil v rozsudku ze dne 4. 8. 2005, č. j. 2 Aps 3/2004 – 42 takto: *„Definici zásahu zákon neobsahuje, zásah vymezuje velmi obecně a široce. Přesná definice ani není možná, protože pod pojem zásahu spadá velké množství faktických činností správních orgánů, ke kterým jsou různými zákony oprávněny. Jde o úkony neformální, pro které mohou a nemusí být stanovena pravidla, např. faktické pokyny (typicky v dopravě), bezprostřední zásahy (při ohrožení, při demonstraci, příkazy ke zjednání nápravy), zajišťovací úkony atd.; tedy obecně úkony, které nejsou činěny formou rozhodnutí, ale přesto jsou závazné pro osoby, vůči nimž směřují, a ty jsou povinny na jejich základě něco konat, nějaké činnosti se zdržet nebo nějaké jednání strpět, a to na základě jak písemného, tak i faktického (ústního či jinak vyjádřeného) pokynu či příkazu.“*
48. V rámci posouzení předmětné věci se soud nejprve zabýval tím, zda provedení identifikačních úkonů dle § 65 zákona o policii je zásahem (4. podmínka), kterým byl přímo žalobce (5. podmínka) přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka). Soud dospěl k jednoznačnému závěru, že všechny tyto čtyři podmínky splněny byly. Podle názoru soudu se v daném případě jednalo o faktický úkon, který není rozhodnutím a kterým policista, jakožto představitel veřejné moci (jehož jednání je přičitatelné žalovanému), i přes žalobcův nesouhlas přímo zasáhl do žalobcova základního práva na nedotknutelnost jeho osoby a práva na soukromí (žalobce byl přinucen ke strpění provedení identifikačních úkonů na jeho osobě). Ostatně o tom, že provedení identifikačních úkonů dle § 65 zákona o policii je zásahem přezkoumatelným v soudním řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem dle § 82 a násl. s. ř. s. není pochyb ani v rozhodovací praxi správních soudů (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2022, č. j. 4 As 27/2018 – 55 nebo rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 19. 10. 2020, č. j. 55 A 102/2019 – 28).
49. Poslední podmínkou, kterou zbývalo posoudit, byla otázka (ne)zákonnosti předmětného zásahu (3. podmínka). Obecně platí, že zásah je nezákonný, je-li v rozporu s objektivním právem, typicky bude-li dán rozpor s normami, které regulují uplatnění a realizaci daného zásahu. V projednávané věci tedy bylo třeba posoudit, zda provedení identifikačních úkonů na žalobci bylo provedeno v souladu s § 65 zákona o policii, resp.

se smyslem a účelem tohoto institutu.

50. Soud nejprve uvádí obecná právní východiska, která použil pro posouzení otázky (ne)zákonnosti předmětného zásahu. Nejvyšší správní soud se ve své judikatuře opakovaně zabýval výkladem § 65 zákona o policii, a to v souvislosti s posuzováním zásahových žalob směřujících až již přímo proti provedení identifikačních úkonů či proti předvolání za účelem provedení identifikačních úkonů. Ve svém recentním rozsudku ze dne 18. 5. 2022, č. j. 5 As 241/2019 – 46 Nejvyšší správní soud judikoval ohledně získávání osobních údajů za účelem budoucí identifikace podle § 65 odst. 1 zákona o policii následující:

„[16] Získání osobních údajů za účelem budoucí identifikace je nutno odlišovat od obdobných postupů policie, a to především od získání údajů za účelem ztotožnění osoby, jejíž totožnost není možno zjistit (§ 63 odst. 4 zákona o policii), a od získání údajů pro účely šetření konkrétního trestného činu (§ 114 trestního řádu – prohlídka těla a jiné úkony). Jak vidno, smyslem získání osobních údajů za účelem budoucí identifikace je obecné potírání trestné činnosti skrze možnost orgánů činných v trestním řízení v budoucnu identifikovat a usvědčit možné pachatele trestných činů především díky existujícím databázím uchovávajícím profily DNA a daktyloskopické otisky.

[17] Je však třeba mít na paměti, že proti zájmu na potírání trestné činnosti stojí práva osob, jejichž údaje mají být získány a dále zpracovány, a to především právo na jejich nedotknutelnost a informační sebeurčení – srov. čl. 7 odst. 1 a čl. 10 odst. 3 Listiny základních práv a svobod [...]. Zásah do těchto základních práv je zajisté myslitelný, nicméně musí být přiměřený. To platí tím spíše, že mezi osoby, jejichž osobní údaje lze na základě § 65 odst. 1 zákona o policii získat, se neřadí pouze osoby odsouzené za spáchání úmyslného trestného činu, ale též osoby, které byly ze spáchání úmyslného trestného činu pouze obviněny (jako v nyní posuzovaném případě) nebo kterým bylo jen sděleno podezření ze spáchání trestného činu. Posledně dvěma uvedeným kategoriím osob tak svědčí presumpce nevinu. Zákon ostatně stanoví, že policie může přistoupit k získání osobních údajů, a je tedy na ní, aby v rámci svého uvážení zhodnotila přínos takového postupu pro ochranu chráněných zájmů a poměřila tento přínos se zásahem do práv osoby, jejíž osobní údaje získává.

[18] Lze tedy konstatovat, že naplnění formálních znaků uvedených v § 65 odst. 1 zákona o policii není jediným předpokladem pro zákonitost získání osobních údajů. Jak vyplývá z judikatury Nejvyššího správního soudu, je na správních soudech, aby v případě, kdy žalobce brojí proti výzvě k získání osobních údajů pro účely budoucí identifikace, provedly test proporcionality stricto sensu, přičemž je třeba zohlednit dosavadní trestnou činnost žalobce, typovou i individuální závažnost trestné činnosti, pro kterou byl předvolán k provedení identifikačních úkonů, i osobu pachatele (viz výše citovaný rozsudek č. j. 3 As 335/2017 - 33, nebo rozsudek ze dne 13. 12. 2017, č. j. 1 As 13/2017 - 93). Je sice pravdou, že podle Ústavního soudu „[p]ři splnění všech podmínek, které jsou pro shromažďování (v nyní posuzované věci třeba chápat jako odebírání) biologických vzorků stanoveny zákonem o policii, resp. obsaženy v pokynech policejního prezidia, jakož i v dalších právních předpisech (zejména v zákoně o ochraně osobních údajů) nelze uvažovat o tom, že by docházelo k porušení práva na informační sebeurčení“ (srov. shora uvedený nález sp. zn. Pl. ÚS 7/18), to však nic nemění na tom, že proporcionalita zásahu je vždy nedílnou podmínkou jeho zákonitosti. Citovaná pasáž nálezu Ústavního soudu totiž představuje obecnou úvahu a nevyjadřuje se (a z povahy věci se ani vyjadřovat nemohla) k individuálnímu posouzení proporcionality v nyní posuzované věci.“

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

51. V poměrech projednávané věci soud předně souhlasil se žalovaným, že není správný žalobcův argument stojící na zjednodušené logice, že byli žalobce posléze zproštěni obvinění ze spáchání předmětných trestných činů trestním rozsudkem VS v Praze z důvodu neprokázání, že by se stal skutek, pro nějž byl žalobce trestně stíhán, pak je tím dána nezákonnost zahájení žalobcova trestního stíhání, což nutně musí implikovat i nezákonnost provedení předmětných identifikačních úkonů. Jak již bylo uvedeno výše, soud při hodnocení (ne)zákonnosti identifikačních úkonů musí vycházet ze skutkového stavu v době jejich provedení, tudíž je třeba daný zásah hodnotit ve světle informací, které byly žalovanému dostupné v dané době, kdy přistoupil k provedení identifikačních úkonů, nikoli podle budoucího výsledku trestního řízení. Zákonnost provedení identifikačních úkonů dle § 65 zákona o policii, k čemuž zpravidla dochází na počátku trestního stíhání (jak tomu bylo i v posuzovaném případě žalobce), tak nelze hodnotit podle pozdějšího, konečného výsledku trestního řízení (tj. v případě žalobce zproštění obžaloby dle § 226 písm. a) trestního řádu trestním rozsudkem VS v Praze).
52. Soud rovněž v obecné rovině nikterak nezpochybňuje oprávnění Policie ČR provádět identifikační úkony dle § 65 zákona o policii, když se dozajista jedná o důležitý nástroj k plnění úkolů Policie ČR při předcházení, odhalování a vyšetřování trestných činů a stíhání pachatelů trestné činnosti. Ostatně jak konstatoval i Ústavní soud v žalovaném odkazovaném nálezu ze dne 22. 3. 2022, sp. zn. Pl. ÚS 7/18 (kterým byl mj. zamítnut návrh na zrušení části § 65 zákona o policii ve slovech „a odebírat biologické vzorky umožňující získání informací o genetickém vybavení“): *„Úkolem policie je odhalovat trestnou činnost, stíhat trestné činy a chránit před škodlivou činností společnost. K řádnému plnění těchto úkolů musí disponovat odpovídajícími nástroji, mezi něž nepochybně náleží i oprávnění obsažená v § 65 zákona o policii prováděná interními policejními pokyny. Došlo-li by ke zrušení napadených ustanovení, ztratily by i interní pokyny příslušnou zákonnou oporu a policie by přišla o zásadní kriminalistické nástroje k objasňování trestných činů a odhalování jejich pachatelů. Jsou-li identifikační úkony (a to nejen odběr biologických vzorků ke stanovení profilu DNA) prováděny v zákonných podmínkách, nedochází z pohledu Ústavního soudu k protiústavním zásahům do základních práv.“* (srov. bod 91 cit. nálezu).
53. Na druhé straně je ovšem nutné mít na paměti, že v každém jednotlivém případě musí být, vedle naplnění formálních znaků uvedených v § 65 odst. 1 zákona o policii, splněn rovněž požadavek přiměřenosti, neboť, slovy Nejvyššího správního soudu, *„proporcionalita zásahu je vždy nedílnou podmínkou jeho zákonnosti.“* V souladu s výše citovanou judikaturou Nejvyššího správního soudu tak bylo i v projednávané věci úkolem soudu provést trest proporcionality zásahu do práv žalobce, tedy zda bylo v poměrech skutkových okolností žalobcova případu přiměřené provést dne 19. 12. 2017 identifikační úkony podle § 65 zákona o policii, a to i přes žalobcův setrvalý nesouhlas.
54. Žalovaný v průběhu řízení sice opakovaně tvrdil, že provedení identifikačních úkonů vůči žalobci přiměřené bylo, ovšem odůvodňoval to toliko v obecné rovině tím, že žalobce byl obviněn ze spáchání úmyslného trestného činu. Podle názoru žalovaného zákonodárce sám v § 65 zákona o policii stanovil míru přiměřenosti, kterou považuje za akceptovatelnou. Ačkoli žalovaný (opět pouze v obecné rovině) tvrdil, že zohlednil postavení osoby a subjektivní stránky trestné činnosti, ze které byl žalobce obviněn, tak ve skutečnosti tomuto tvrzení nic nenasvědčuje. Ani ze správního spisu, ani z vyjádření žalovaného v průběhu soudního řízení, nevyplynulo jiné zdůvodnění, pro které žalovaný přistoupil k provedení identifikačních úkonů u žalobce, než to, že žalobce byl obviněn

z úmyslného trestného činu.

55. Soud v souladu s výše citovanou judikaturou Nejvyššího správního soudu přistoupil k testu proporcionality, v rámci kterého bylo třeba zohlednit zejména osobu pachatele a jeho případnou dosavadní trestnou činnost a dále typovou i individuální závažnost trestné činnosti, pro které byly provedeny předmětné identifikační úkony.
56. K osobě žalobce a jeho trestní zachovalosti soud uvádí, že dle výpisu z evidence rejstříku trestů žalobce nemá evidováno žádné odsouzení a dále že v odůvodnění prvostupňového rozsudku vydaného v trestním řízení vedeném se žalobcem bylo k osobě žalobce uvedeno, že *dosud nebyl soudně trestán a k jeho osobě nejsou negativní poznatky* (srov. bod 253. rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 22. 11. 2019, č. j. 4 T 16/2017-2276). Rovněž v usnesení o zahájení trestního stíhání, stejně jako v předvoláních k provedení identifikačních úkonů, nejsou žádné indicie o tom, že by žalobce mohl být osobou spojenou s jinou trestnou činností, než která mu byla kladena za vinu v rámci předmětného trestního stíhání, či že by u žalobce existovalo reálné riziko budoucího páchaní další trestné činnosti. Rovněž se v případě žalobce jednalo o osobu, o jejíž identitu či pobytu nebylo žádných pochyb.
57. Pokud jde charakter trestné činnosti, v jejíž souvislosti byly provedeny předmětné identifikační úkony, pak je třeba nejprve uvést, že žalobce byl k provedení identifikačních úkonů předvolán výhradně v souvislosti s předmětným trestním stíháním, v rámci kterého byl obviněn ze spáchání zločinu poškození finančních zájmů Evropské unie dle § 260 odst. 1 a odst. 4 písm. c) trestního zákoníku v jednočinném souběhu se zločinem dotačního podvodu dle § 212 odst. 1 a odst. 5 písm. c) trestního zákoníku, kterého se měl dopustit jako místopředseda spolku DS Training center o. s. tím, že uvedl nepravdivé údaje pro účely získání dotace týkající se projektu s názvem Sportcentrum Božkovský ostrov – Plzeň. Zjednodušeně řečeno, žalobci bylo kladeno za vinu, že v rámci dotačního řízení (společně s předsedou spolku a spoluobžalovaným) předložil znění nájemní smlouvy, které nebylo druhou stranou odsouhlaseno a uzavřeno.
58. U trestného činu poškození finančních zájmů Evropské unie dle § 260 trestního zákoníku je základ skutkové podstaty vymezen jako jednání spočívající v tom, že pachatel *vyhotoví, použije nebo předloží nepravdivé, nesprávné nebo neúplné doklady, uvede nepravdivé, nesprávné nebo neúplné údaje anebo zatají doklady nebo údaje*. U trestného činu dotačního podvodu dle § 212 trestního zákoníku je postihováno jednání pachatele, který *v žádosti o poskytnutí dotace, subvence nebo návratné finanční výpomoci nebo příspěvku uvede nepravdivé nebo hrubě zkreslené údaje nebo podstatné údaje zamlčí*. Je tak zřejmé, že se v případě těchto trestných činů sice jedná o úmyslnou trestnou činnost, ovšem nikoli o trestnou činnost násilného charakteru, u které je potřeba budoucí identifikace dle § 65 zákona o policii nejčastější. Ačkoli soud souhlasí s tím, že ani u hospodářské trestné činnosti nelze zcela vyloučit důvodné použití identifikačních úkonů za účelem budoucí identifikace při usvědčování pachatelů, tak se podle názoru soudu bude jednat o spíše ojedinělé případy, když osobní údaje získané např. daktyloskopickými otisky či profilem DNA zpravidla nebudou tím rozhodujícím faktorem pro odhalování takových hospodářských trestných činů, jakými jsou např. dotační podvod či poškození finančních zájmů Evropské unie. V takovýchto případech hospodářských trestných činů je třeba trvat na tom, aby příslušné složky Policie ČR náležitě zvážily konkrétní okolnosti daného případu a zjištěné informace o osobě obviněného (či podezřelého) a tyto vyhodnotily z hlediska přiměřenosti provedení jednotlivých identifikačních úkonů dle §

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

65 zákona o policii, které představují zásah do práv dané osoby, jíž svědčí presumpce nevinny. Ostatně i v § 65 zákona o policii je uvedeno několik různých identifikačních úkonů, které jsou z hlediska zásahu do osobních práv osoby obviněného různé intenzity (pořízení fotografie obviněného bude méně invazivní než odebrání vzorku za účelem získání informací o genetickém vybavení dané osoby), přičemž je na policistech, aby podle okolností každého jednotlivého případu zhodnotili přínos jednotlivých identifikačních úkonů pro ochranu chráněných zájmů a poměřili tento přínos se zásahem do práv osoby, jejíž osobní údaje jsou získávány. Rozhodně je třeba v obecné rovině odmítnout takový paušalizující přístup Policie ČR, který by vedl k tomu, že by se u každého úmyslného trestného činu prováděly všechny dostupné identifikační úkony. Jak již dovodila judikatura Nejvyššího správního soudu, k provádění identifikačních úkonů Policie ČR *nemůže bez dalšího přistoupit u každého případu podezření či obvinění z úmyslného trestného činu, neboť nelze obecně připustit postup správních orgánů směřující k plošnému shromažďování identifikačních údajů* (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 4. 2018, č. j. 3 As 335/2017 – 33, bod 23. a ze dne 13. 12. 2017, č. j. 1 As 13/2017 – 93, bod 33.).

59. A právě takovýto paušalizující přístup zvolil žalovaný v případě žalobce, když jediným jeho argumentem, který uváděl v souvislosti s identifikačními úkony provedenými u žalobce dne 19. 12. 2017, bylo to, že žalobce byl obviněn z úmyslného trestného činu. Přestože žalobce od počátku namítal nepřiměřenost identifikačních úkonů, k jejichž provedení byl policisty opakovaně předvoláván, žalovaný na to nikterak nerefletoval, když ani ze správního spisu, ani z následných vyjádření učiněných žalovaným v soudním řízení, není patrné, že by policisté, kteří provedli identifikační úkony u žalobce, jakkoli zhodnotili přínos jednotlivých identifikačních úkonů z hlediska odhalování trestné činnosti a prevence proti recidivě v případě osoby žalobce, a to s přihlédnutím k dosavadní bezúhonnosti žalobce a výše popsané povaze jeho jednání, ve kterém byla spatřována trestná činnost, pro níž bylo se žalobcem vedeno předmětné trestní stíhání. Navíc je třeba zohlednit i tu skutečnost, že předmětné trestní stíhání bylo s žalobcem zahájeno již dne 23. 2. 2017, zatímco k provedení identifikačních úkonů byl žalobce poprvé předvolán až na den 27. 5. 2017 a ke spornému provedení identifikačních úkonů dokonce došlo až dne 19. 12. 2017, tedy se značným časovým odstupem od zahájení trestního stíhání žalobce. Žalovaný tak měl značný časový prostor pro to, aby v daném případě v rámci vyšetřování shromáždil konkrétní indicie, na základě kterých by si byl schopen obhájit provedení jednotlivých identifikačních úkonů. K tomu ovšem nedošlo.
60. V návaznosti na výše uvedené soud shrnuje, že v projednávané věci nebyly dány žádné indicie, že by se žalobce měl dopustit další trestné činnosti, tím spíše pak takové trestné činnosti, k jejímuž odhalení by mohlo napomoci zjištění údajů pro budoucí identifikaci pachatele (především daktyloskopické otisky či profil DNA). Vzhledem k tomu, že žalovaný byl v soudním řízení pasivní v tom směru, že soudu nepředestřel konkrétní skutkové okolnosti případu, které by v žalobcově případě ospravedlňovaly provedení alespoň některých „méně invazivních“ forem identifikačních úkonů (např. pořízení popisu žalobce či kriminalistických fotografií žalobce), přičemž žádné takové okolnosti nevyplývaly ani ze správního spisu, soud v souladu s požadavkem žalobce deklaroval nezákonnost všech identifikačních úkonů provedených u žalobce dne 19. 12. 2017.
61. Lze tak uzavřít, že v projednávané věci provedení identifikačních úkonů žalovaným u žalobce dne 19. 12. 2017 neobstálo v testu proporcionality, tudíž předmětný zásah je

třeba hodnotit jako nezákonný.

VII.

Rozhodnutí soudu

62. Výrokem I. tohoto rozsudku soud rozhodl o částečném zastavení řízení, a to z důvodu částečného zpětvzetí žaloby v rozsahu žalobního petitu II. žaloby, tedy požadavku na uložení povinnosti žalovanému obnovit stav před zásahem, tedy povinnosti „*vymazat veškeré údaje, materiály a záznamy, které byly pořízeny v rámci provedení identifikačních údajů*“.
63. S ohledem na výše uvedené meritorní posouzení předmětné věci soud dospěl k finálnímu závěru, že zásah spočívající v tom, že u žalobce byly dne 19. 12. 2017 provedeny identifikační úkony podle § 65 zákona o policii, byl nezákonný. Proto soud žalobě vyhověl a výrokem II. tohoto rozsudku určil, že předmětný zásah byl nezákonný (srov. § 87 odst. 2 s. ř. s.).
64. Výrokem III. tohoto rozsudku soud rozhodl o nákladech řízení.

VIII.

Náklady řízení

65. Podle § 60 odst. 1 s. ř. s. platí, že *nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Měl-li úspěch jen částečný, přizná mu soud právo na náhradu poměrné části nákladů*. V předmětném řízení měl plný úspěch žalobce, tudíž soud výrokem III. tohoto rozsudku přiznal žalobci náhradu nákladů řízení v celkové výši 18 456 Kč.
66. Soud za účelně vynaložené náklady, které byly nezbytné k dosažení úspěchu žalobce v řízení, předně považoval zaplacený soudní poplatek ve výši 2 000 Kč. Dále pak níže vyčíslené náklady žalobce na jeho právní zastoupení. Dle vyčíslení nákladů právního zastoupení uvedeného žalobcem při jednání konaném dne 13. 9. 2022 soud přiznal náhradu za odměnu advokáta za 4 úkony právní služby po 3 100 Kč podle § 7, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. a), d) a g) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*advokátní tarif*“), tj. celkem 12 400 Kč, a za náhradu hotových výdajů za 4 úkony právní služby po 300 Kč podle § 13 odst. 1 a 3 advokátního tarifu, tj. celkem 1 200 Kč. Za úkony právní služby podle § 11 odst. 1 advokátního tarifu se považují (i) převzetí a příprava zastoupení, (ii) 2 x písemné podání soudu (žaloba a písemné podání ze dne 6. 6. 2022) a (iii) účast na soudním jednání konaném dne 13. 9. 2022. Soud dále žalobci přiznal nárokovanou DPH z celkové částky odměny a náhrad, tj. 2 856 Kč (21 % z částky 13 600 Kč), když ověřil, že stávající i předchozí právní zástupci žalobce jsou plátcí DPH. Celkem tedy náklady na právní zastoupení žalobce činily 16 456 Kč. Ke splnění uložené povinnosti nahradit náklady řízení bylo žalovanému určeno platební místo podle § 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „*o. s. ř.*“) ve spojení s § 64 s. ř. s. a stanovena přiměřená lhůta podle § 160 odst. 1 části věty za středníkem o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. (s přihlédnutím k možnostem žalovaného tuto platbu realizovat).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 13. září 2022

Mgr. Lukáš Pišvejc v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.